

Akvaarion valo

Olen nähnyt pienen talon unohdetussa kaupunginosassa. Kutsun sitä Goottilaiseksi taloksi, koska sen katonkulma on niin jyrkkä ja sen sivujen kapeus saa sen näyttämään niin korkealta, että se muistuttaa kääpiökokoista katedraalia.

En ole koskaan nähnyt talon asukkaita, mutta itse talossa olen kerran käynyt. Jouduin sinne akvaarion takia, siksi että ystäväni, joka tuntee talon väen, oli luvannut huolehtia kaloista näiden poissa ollessa. Eräänä toukokuisena sunnuntaina hän soitti ja kysyi, tahdoinko lähteä sinne hänen kanssaan. Minä tahdoin, koska olisin tahtonut lähteä minne tahansa hänen kanssaan.

– Tässä se on, sanoi ystäväni ja avasi ränsistyneen portin. Oli jo ilta ja viisto valo taivutti pihan korkeaa ruohoa.

Tulimme huoneeseen, joka oli viileä ja suuri.

– Odota vähän, sanoi ystäväni ja hävisi jonnekin.

Huomasin katsovani seinällä olevaa kuvaa ja se oli minusta merkillinen. Joku makasi ummessa silmin keskellä avaraa niittyä. Hän oli matalan läpinäkyvän teltan sisällä; ehkä se oli jonkinlainen harsokankaasta valmistettu hyönteissuoja. Kuvan nukkujaa ympäröi kesäyön hämärä; hän makasi selällään kätet kylkiä myöten kuin vainaja. Mutta kuollut hän ei ollut, sillä harsokangas, huone, koko kesäyö aaltoili hänen unensa hengitystä.

Huoneen pimeimmässä nurkassa oli akvaario. Näin sen vasta kun ystäväni palasi ja sytytti sen sisäkanteen kiinnitetyn lampun. Katsoin tuohon pieneen vedellä täytettyyn huoneeseen, joka loisti.

– Mitä sinä annat niille? kysyin.

– Mmm. Hän tutki kalanruokapurkin etikettiä. – Nämä ovat pakastekuivat-
tuja termiittejä.

Avasin purkin ja haistelin; sisältö oli pientä tummaa murua eikä tuoksunut miltään. Olin virkeä ja huoleton. Näin kaiken läheltä ja yksityiskohtaisen tarkasti.

Kalat olivat uineet lähelle pintaa heti kun valo oli sytytetty. Sirottelin murusia veteen ja niiden rengassuut napsahtelivat. Yksi kaloista oli erityisen suuri, ahne ja kaunis.

– Mikä tuo on? kysyin.

– Etkö tunne tavallista kultakalaa.

– Tavallistako?

Mikään ei sinä iltana ollut tavallista. Millä sulokkuudella otus liikkui, sillä oli

kuultava liehuva pyrstö, kullankimalteinen huntu, joka hulmahteli hitaasti ja taidokkaasti kuin kala olisi ollut tanssijatar.

- Luuletko, että se näkee meidät?

- Jonkin liikkeen ehkä.

Hapetuslaite akvaarion nurkassa humisi epätasaisesti, siinä oli tuulta ja kellojen soittoa. Akvaarion lampun hehku osui veteen ja siitä heijastuksena veden yli kumartuneille kasvoillemme.

- Kuule, siitä matkasta, ystäväni sanoi. - Minusta tuntuu, ettei se sittenkään ole hyvä ajatus.

- Kuinka niin? kysyin. Hän tarkoitti suunnitelmaa, josta olimme pitkään puhuneet: Assisin matkaa.

- Sitä täytyy vielä miettiä.

- Etkö haluakaan lähteä?

- Ei siitä ole kysymys, hän sanoi hajamielisesti liikutellen hitaasti sormiaan veden pinnan alapuolella. Kala ui tutkimaan niitä pyrstöään liehutellen ja veden heijastukset, evien läikyttämät, marmoroivat hänen poskiensa ihoa kuin aurin-gon kilo, kuin olisimme seisseet virran vedessä kesätaivaan alla.

Tahdon kysyä: - Mitä tarkoitat? selvittää tämän asian heti ja juurta jaksain. Mutta puhuminen oli muuttunut ylivoimaiseksi rasitukseksi.

Hän nosti sormenpäitään ja pisarat putoilivat takaisin vedenalaiseen maisemaan, minne oli huolellisesti aseteltu punertavia näkinkengänkuoria ja missä ohuet kaislat taipuivat siroasti kuin siellä sisällä olisi tuullut.

- Minä kastelen vielä yläkerran kukat, hän sanoi ja sulki akvaarion kannen.

- Odotan täällä, sanoin.

Hän nousi portaita ja katsoin hänen selkäänsä. Pienestä mustavalkoisesta kuvasta hämärä tulvi tulvimistaan huoneeseen ja laajeni kuin vesirengas.

Alkava kesä levisi eteeni häikäisevän autiona. Se oli tahrattomalla liinalla peitetty pöytä, jolle oli katettu yksinäisten viikonpäivien tyhjät lautaset.

Kala potkaisu pyrstöllään, ja tahdoin sanoa hänelle: - Sinä et tunne minua.

"Sinä et tunne minua." Miten nopeasti sieppasinkaan sauvakseni kaikkien hylättyjen salaisen lohdutuksen: "Sinä et tunne minua. Jos tuntisit minut, jos tietäisit, kuka minä oikeastaan olen, rakastaisit minua aina."

Hän palasi tyhjä vesikannu kädessään ja silmäili minua tarkkaavaisesti.

- Minun on kai paras sammuttaa akvaarion valo, hän sanoi.